

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid
Rälsen AB åk 4–9 i Sollentuna kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Rälsen AB åk 4–9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Rälsen AB åk 4–9 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa ytterligare förutsättningar för lärarna att samverka kring bedömning, omdömen och betygssättning i syfte att säkerställa likvärdighet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **7 januari 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2025:3466) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa samt observationer, inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt lärares förutsättningar. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultaten som omfattar termins- och slutbetyg i alla ämnen och årskurser, resultat på nationella prov och individuella bedömningar kring enskilda elever. Bland annat genomför rektorn intervjuer med elever för att ta reda på mer om sådant som framkommer i enkäter och ställer analysfrågor om resultat som varje lärare skriftligt får besvara till rektor utifrån en given mall. Analys av resultat görs även i lärargruppen tillsammans på mötestid som vikts för det. Elevhälsan gör också löpande uppföljningar och analyser kring undervisnings- och trygghetsfrågor på skolan. Lärarnas och elevhälsans analyser ingår i den breda uppföljningen som rektorn sedan utgår ifrån i en övergripande analys som sammanställs i en kvalitetsrapport för skolan. Genom resultat av elevenkäter och samtal med elever, lärare och elevhälsan får rektorn en tydlig bild av undervisningens kvalitet både gällande styrkor och utmaningar och de förutsättningar lärarna har för sin undervisning.

Rektorn har dragit tydliga slutsatser och söker förklaringar till olika resultat. Rektorn har till exempel identifierat behov där elevers studiero och läsförståelse behöver lyftas inom skolan. Flera elever på skolan behöver stöd i sin läsförståelse med förklaringar för begrepp inom framförallt naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. Rektorn ser ett

särskilt behov av förstärkningar kring studiero och läsförmåga inom elevgrupperna i årskurs 8. Det framgår även att de flesta nytillkomna elever finns i årskurs 4 och i årskurs 7 och att stödinsatser är viktiga att ge nya elever på skolan från start. Rektor har också sett att skolnärvaro behöver främjas ytterligare för en del av skolans elever där främst nya elever på skolan haft skolproblematiske skolfrånvaro sedan tidigare.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och resursfördelningen har en tydlig koppling till de behov som har identifierats. För att stärka elevers läslust och läsförståelse har inköp av ny litteratur prioriterats i budget av rektor. Vidare framkommer det i Skolinspektionens granskning att centrala ord lyfts i begreppslistor för att hjälpa elever att förstå fler centrala begrepp i skolans ämnen. Även insatser kring studiero har prioriterats. För att exempelvis möta behovet av såväl läsutveckling som studiero för elevgrupperna på mellanstadiet har rektor beslutat att införa tyst läsning för elever med varsin bänkbok under de kortare pauser som finns mellan lektioner inom åk 4–6. Det har gjort att såväl studiero till nästa lektion samt elevers läsförmåga gynnats. För att ge nytillkomna elever tillräckligt stöd från start på skolan så har rektor beslutat att förstärka vissa ämnen med halvklasser och tregruppssystem i årskurs 4 och årskurs 7. Dessutom har nuvarande årskurs 8 delats upp i halvklasser och tregruppskonstellationer under alla lektioner till innevarande läsår för att stärka studiero samt undervisning i årskursen. Rektor, lärare och elevhälsopersonal kan se att resursfördelningen i mindre undervisningsgrupper för berörda årskurser gjort att lärare kunnat stärka elevgruppernas lärande samt att skolnärvaron ökat hos enskilda elever. Vidare har studieron kunnat stärkas överlag för berörda årskurser. Arbetet kommer fortsätta att följas upp vid läsårsslut. Om fler elever i samma elevgrupp behöver extra anpassningar har elevhälsan genom specialpedagog i uppgift att undersöka och sedan eventuellt stödja lärares undervisning ytterligare i klassen.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag och ser till att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Rektorn har skapat en organisation för samverkan mellan lärare samt mellan lärare och elevhälsa som sker två gånger per vecka. Vidare har lärarnas gemensamma arbetsrum lokaliserats i skolans lokaler så att tätt samarbete i vardagen möjliggörs. Det kollegiala lärandet bedrivs utifrån identifierade behov och har koppling till prioriterade utvecklingsområden. Ett exempel är att elever börjat använda verktyg för skrivande med artificiell intelligens (AI), vilket medfört att arbetssätt för lärare behövt förändras och elever inte längre kan göra vissa uppgifter hemma. Kompetenshöjande insatser har därför lagts in i skolans utvecklingsarbete för att öka lärares kunskaper om AI det

senaste läsåret. Ett annat exempel från förra läsåret var att lärare genomgick kompetenshöjande insatser gällande förebyggande arbete för att förhindra kriminalitet. Rektorn gjorde också vissa prioriteringar kring säkerhet inom skolan samtidigt som det sociala arbetet för eleverna stärktes. Rektorn har bland annat identifierat att den psykiska ohälsan har ökat hos eleverna på skolan, särskilt bland flickorna. Inom skolan har därför skönlitteratur använts i undervisningen för att kunna samtala med elever i grupp om ohälsa och trygghetsfrågor samtidigt som information getts om hur elever kan söka hjälp om ett barn inte mår bra. Vidare tydliggör rektorn skolans arbets- och förhållningssätt genom upprättandet av skriftliga dokument såsom exempelvis lathundar och rutiner samt genom att ta upp dessa i olika kollegiala forum. Obehöriga och nya lärare får en planerad introduktion av rektor. Det finns ett material "Ny på Rälsen" som regelbundet revideras där skolans rutiner och arbetssätt också presenteras skriftligt.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan och vidtar vid behov åtgärder för att alla elever oavsett könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorns uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv är bred genom att hon regelbundet följer upp såväl kunskapsresultat som elevers upplevelse av trygghet uppdelat på kön. Vidare gör rektorn en analys av resultaten för att förstå bakomliggande orsaker. Inom ämnet idrott- och hälsa har exempelvis fler flickor haft svårare att nå målen än pojkar. Analysen visade att simningen var en orsak då flickor inte ville visa sina kroppar och simma tillsammans med pojkar. För ämnet idrott och hälsa har rektorn därför beslutat att fler tillfällen för simning anordnas så elevgrupper delats upp utifrån kön. Detta för att undanröja tidigare hinder så att högre simkunnighet för flickor ska kunna uppnås. Rektorn förväntar sig att insatsen sannolikt kommer bidra till höjda betygsresultat inom idrott- och hälsa för flickor. Rektorn har i samverkan med lärarna även identifierat att det finns en skillnad mellan flickors och pojkars förutsättningar avseende läsning då pojkarna på skolan generellt läser mindre än flickorna. Rektorn har därför beslutat om att genomföra en kartläggning av vilka böcker eleverna önskar till skolbiblioteket som byggs ut. Särskilt fokus har där lagts på att förstå vad som tilltalar pojkarna i syfte att öka deras läsmotivation. En strävan vid inköp av ny skönlitteratur har även varit att välja böcker som inte förstärker stereotypa könsmonster, men också att det finns både flickor och pojkar som huvudkaraktärer i skolans böcker. Enligt rektorns analys grundar sig övriga resultatskillnader på individer snarare än att de är könsrelaterade. Planen för studie- och yrkesvägledning har också reviderats under 2024 med ett tydligare genusperspektiv. Exempelvis har

könsnormers påverkan på framtida yrkesval lyfts inom samhällskunskapsämnet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är varierad och lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Det skapar lärarna bland annat genom att växla arbetsform mellan helklassundervisning och enskilt arbete som varvas med olika arbetsmoment. Variation och balans i undervisningen skapas exempelvis med genomgångar där elever görs aktiva följt av arbete i grupp. Eleverna får ta del av material såväl analogt och digitalt som bild och ljud. Lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd i att förstå uppgiften, att komma igång med arbetet och att bibehålla sitt engagemang. Lärarna gör det genom att bland annat ge tydliga beskrivningar av uppgifterna i inledningen av lektioner och genom att förklara ord och begrepp i genomgångar. Lärarna ser också till att tydliggöra delmål i arbetet. Vidare rör sig lärarna aktivt runt bland eleverna under lektioner för att uppmuntra och stödja eleverna i arbetet. Lärarna på skolan ger även återkoppling till elever om hur arbetet gått under lektionen.

Lärarna strukturerar sin undervisning med en tydlig start, ett logiskt flöde i uppgifterna och sedan ett tydligt avslut. Vid lektionens inledning presenterar lärarna lektionens innehåll och tidsramar genom att skriva upp det på tavlan eller visa det digitalt och även redogöra för det muntligt till eleverna. Lektionens syfte presenteras av flera lärare på ett sätt som gör det tydligt för eleverna, men det framgår av granskningen att syftet skulle

kunna göras mer tydligt för elever. Lektionernas avslut är tydliga och flera lektioner inkluderar en kort sammanfattning av lektionens innehåll eller vad eleverna lärt sig.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation genom att på olika sätt visa att de har höga förväntningar på eleverna. Till exempel berömmar lärarna elevernas insats på ett naturligt sätt och förmedlar att de tror att eleverna kan klara olika uppgifter även om de är svåra. Lärarna har sett att eleverna motiveras av att vara delaktiga på lektionerna och rektorn har därför beslutat om att minst en del under lektionspass ska vara elevaktiv. Annat exempel som framkommit kring motivation är att elever i samband med perioden för praktisk arbetslivsorientering (prao) gått igenom vilka resultat som kan behövas till framtida studier där eleverna får reflektera kring framtida val och sätta egna mål. Lärarna skapar också framgångsrikt goda relationer till eleverna och upprätthåller ett tillåtande klassrumsklimat. Det gör de exempelvis genom att engagera sig i eleverna för att förstå deras situation samt genom att bekräfta och förtydliga det eleverna har att säga.

Lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt så att arbetet stimulerar och utmanar elever oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Exempelvis sker det i form av att lärare utvecklat en tydligare metodik inom matematikämnet för att samtala mer tillsammans om problemlösning där även olika sätt att lösa uppgiften lyfts. Elever som behöver individuellt stöd i undervisningen samordnas genom samverkan lärare sinsemellan och i samarbete med skolans specialpedagog. Bland annat ges möjlighet till att visa kunskaper såväl muntligt som skriftligt och även inlästa läromedel används. Elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling uppmuntras av lärarna att klara ytterligare en nivå och erbjuds fördjupande uppgifter. Till exempel framgår det i granskningen att svårighetsgraden varierar under lektionstider bland annat genom att lärare ger möjligheter att lösa skoluppgifter på ett mer avancerat sätt. Andra exempel som framkommer i granskningen är att material för högre årskurser tillämpas i elevuppgifter inom engelska då elever beskrivs ha lätt för engelskämnet samt att ett utmaningshäfte inom matematikämnet finns för att skapa ytterligare progression i elevers lärande.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Lärare utformar undervisningen så att eleverna får möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för sitt eget lärande. Eleverna möter tillfällen i undervisningen där de får reflektera kring frågor utan ett givet svar. Därtill ställer lärarna öppna frågor till elever samt att vissa lärare tillsammans med elever sammanfattar lektionens delar för att visa på kunskaper som de fått träna på under lektionspasset. Exempelvis får elever under

spansklektioner dagens fråga som ska kunna besvaras i slutet av lektionen utifrån egen förmåga på spanska av var och en av eleverna, så att eleverna på så sätt får visa på nyvunna kunskaper. Lärarna ger även elever möjligheter att utveckla strategier för sitt lärande, exempelvis genom att lära elever olika läs- och skrivstrategier. Lärare undervisar också om studieteknik, vilket görs i början av varje läsår, men även kontinuerligt i ämnen inför exempelvis kommande prov.

Lärarna ger eleverna inflytande i planering och utvärdering av undervisningen. Eleverna får utvärdera både undervisningen och sin egen insats på olika sätt utifrån enskilda lärares valda metoder. Lärarna anpassar undervisningen efter det som framkommer i utvärderingar. Det kan exempelvis vara att elever får fortsätta att träna på ett tidigare moment istället för att gå vidare med något nytt eller att fler muntliga moment läggs in i undervisningen istället för ett skriftligt prov i slutet av ett arbetsområde. Vidare får elever kontinuerligt besvara enkäter terminsvis om skolgången i stort. Det framgår av granskningen att eleverna får reellt inflytande i planering av undervisningen där lärarna erbjuder eleverna att bland annat välja arbetssätt eller redovisningsformer.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

Arbetet för trygghet

Personalen arbetar, under ledning av rektorn, medvetet för att skapa trygghet. Det främjande trygghetsarbetet på skolan innebär bland annat att lärarna arbetar för att skapa goda relationer till elever även utanför sina egna undervisningsgrupper. Genom att skapa en atmosfär där eleverna känner sig sedda och lyssnade på bygger lärare upp ett förtroende och en

trygghet. Personalen arbetar förebyggande genom exempelvis gruppstärkande övningar på mentorstider. Lärare för också samtal med elever om förhållningssätt till varandra. Lärarna upplever att information om gemensamma förhållningssätt lätt kan förmedlas eftersom skolan är liten. Vidare visar granskningen att det finns en tydlig arbetsgång för kränkningar.

Det förebyggande arbetet och åtgärdande insatser utgår från en uppföljning och en analys av tryggheten på skolan via elevenkäter som också följs upp i samtal med eleverna. I Skolinspektionens enkät 2024 för årskurs 8 svarade elever lägre än riket på frågor kring trygghet. Utifrån dessa enkäteresultat har rektor därför vidtagit åtgärder. Bland annat har det identifierats att miljön varit orolig vid skolans entré. Därför hålls skolans entrédörrar numer låsta och ytterligare personalbemanning har styrts dit under raster genom ett tydligare rastvaktsschema för personalen. Personalen har sett över och justerat vissa klassers rasttider, för att minska risk för konflikter. Samtidigt har fler rastaktiviteter skapats för elever. Rektorn har även identifierat ett ökat antal elever med psykisk ohälsa inom skolan de senaste två åren. Rektorn har därför vidtagit åtgärder där närmare kontakter knutits med socialtjänst och polismyndighet för att stärka dessa elevers stöd ytterligare genom det omgivande samhällets skyddsnät. Det har indirekt också gett en positiv inverkan på tryggheten inom skolan i stort. Enkät svar tyder på att flera elever inom högstadiet upplevt svårigheter att ta hjälp av vuxna. Rektorn har därför intervjuat elever och sedan satt in insatser kring personal det gäller. Vid Skolinspektionens besök framkommer det att elever har vuxna att prata med ifall det behövs. I intervjuer framgår det att åtgärderna som satts in gett effekt. Personalen tar ett gemensamt ansvar för att trivselregler följs, samverkar med varandra och agerar direkt tillsammans ifall det skulle uppstå otrygga situationer.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Det finns ett samlat arbete för att främja studiero på skolan och lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder om det inte råder studiero. Lärarnas möjligheter att gemensamt diskutera strategier och förhållningssätt för att skapa studiero är goda då enheten är liten och samtliga lärare sitter samlade i ett gemensamt arbetsrum. Lärarna har även veckovisa möten där samtal kring strategier för studiero förs. Gemensamma metoder och arbetssätt tillämpas av lärarna för att skapa en lugn miljö på lektionerna. Exempelvis har lärarna arbetat med att tydliggöra lektionsstrukturen så den blir bekant för eleverna. Andra exempel är att lärarna samlar in elevernas mobiltelefoner vid lektionsstart och att eleverna oavsett ålder har fasta och väl uttänkta placeringar i klassrummen. I årskurs 4–6 har klassrum nyligen utrustats med traditionella skolbänkar för att minimera förflyttningar i klassrummet när material ska hämtas som tidigare stört

lektioners studiero. Elever ställer upp på led till lektionsstart, vilket också är en insats som lärarna upplever har skapat studiero då bättre förutsättningar för koncentration ges när starten av lektioner markeras tydligare. Eleverna är också delaktiga i arbetet med studiero då samtal förs om det på mentorstider tillsammans där bland annat användningen av dator som ett arbetsredskap under lektionstid lyfts i elevgrupper. Samtal har även förts med elever om förhållningssätt och trivselregler i klassrum under lektionstider. I en av högstadielklasserna har elevgruppen delats upp i mindre studiegrupper för att skapa lugnare lärmiljö under lektionstid. Lärarnas strategier utgår från gemensamma förhållningssätt som tillämpas om elever stör ordningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn till stor del följer upp och analyserar lärares bedömningar i alla årskurser och ämnen. Rektor följer regelbundet upp resultat såsom omdömen och betyg, nationella prov och analyserar resultaten både under höst- och vårtermin. Lärarna får besvara ett underlag för betygssättningen individuellt till rektorn. Tillsammans med lärare finns även inplanerade mötestillfällen för mitterminskonferenser. När rektorn noterar avvikelser så för rektorn samtal med enskilda lärare kring bedömningar i de aktuella fallen. Rektorns uppföljning visar om elever och elevgrupper lyckats sämre än tidigare och ifall elever har underpresterat på nationella prov. Exempel på avvikelser som rektorn har identifierat är att lästunga ämnen såsom exempelvis naturorienterande ämnen har varit svårare för flera elever. Därför har exempelvis en satsning nyligen gjorts på skolan för att försöka stärka elevers läsförståelse.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Skolan använder metoder såsom olika former av kartläggningar, Skolverkets bedömningsstöd, tidigare nationella prov och anvisningar för bedömning av nationella prov som lärare för samtal med varandra om. Lärare använder även bedömningsmaterial från gemensamma läroböcker som en metod för kvalitetssäkring. Rektorn leder arbetet genom att ta upp frågor kring betyg och bedömning med lärarna, exempelvis eventuella förändringar i styrdokumentet. Samtliga lärare och rektorn deltar i möten veckovis där även bedömningsfrågor ibland diskuteras. Det framkommer också att lärare diskuterar bedömning och betygsfrågor spontant i vardagen på skolan med lärarkollega alternativt med rektorn eller specialpedagog.

Granskningen visar att rektorn ger lärare vissa, men inte tillräckliga, förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor. Det finns visserligen avsatt tid för lärarna att samverka kring bedömning. Rektorn organiserar även för obehöriga lärare som undervisar i något ämne utan ämnesbehörighet så de får möjlighet att samtala och samverka kring bedömning med legitimerad lärare. Det framkommer dock att trots att det finns avsatt tid för lärarna att även sambedöma nationella prov sker inte alltid detta. Rektorn ger inte heller lärare som är ensamma på skolan om att undervisa i ett ämne tillräckliga förutsättningar att samverka kring sina bedömningar tillsammans med ämneskollegor. I dagsläget finns ingen regelbunden samverkan med annan grundskola i årskurs 4–9 kring bedömning och betygssättning. I granskningen framkommer visserligen att lärare ibland istället tar stöd av andra lärare i sitt privata nätverk och som arbetar på andra skolor i landet. Det organiseras dock av lärarna själva och det bygger dessutom på eget initiativ i mån av intresse och tid. I Skolinspektionens enkät 2024 uppger även skolans lärare i lägre utsträckning än riket att de samverkar med sina kollegor kring bedömning och betygssättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa ytterligare förutsättningar för lärarna att samverka kring bedömning, omdömen och betygssättning i syfte att säkerställa likvärdighet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn har gett lärarna vissa men inte tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar, omdömen och betyg. Rektorn har en betydelsefull roll i att skapa dessa

förutsättningar i relation till gällande styrdokument. Tid för sambedömning är viktigt för lärarnas möjlighet att kvalitetssäkra bedömningsarbetet och uppnå likvärdighet där även lärare ensamma i sitt ämne på skolan får stöd i sina bedömningar. Annars finns risker att otillförlitliga betyg ges och bedömningar inte blir likvärdiga, vilket kan få långtgående konsekvenser för elevers framtida studie- och yrkesval.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att säkerställa att samtliga lärare i alla undervisningsämnen har möjlighet att kvalitetssäkra sina bedömningar. Det innebär även att rektorn bör förvissa sig om att det finns möten som används till sambedömning för samtliga lärare på skolan. Detta för att skapa förutsättningar för lärarna att gemensamt arbeta med frågor kring bedömning och betygssättning och uppnå en gemensam bedömarkompetens oavsett stadie och ämne baserat på gällande styrdokument. Exempel på metoder för kvalitetssäkringar kan vara att systematiskt avidentifiera uppgifter och prov samt att genomföra olika former av sambedömningar tillsammans i samarbete med annan skola som har elever i samma åldrar. Då lärare tillsammans planerar sitt bedömningsunderlag och får möjlighet att sambedöma uppgifter, nationella prov och betyg leder det till att lärarnas kompetens inom bedömning ökar och samstämmigheten kring styrdokumentet stärks, vilket säkerställer likvärdigheten i arbetet kring bedömning. Rektorn behöver sedan följa upp det arbete som bedrivs. För vidare läsning rekommenderas Skolinspektionens rapport om likvärdig bedömning och betygssättning¹ samt Skolverkets kommentarer till de allmänna råden (SKOLFS 2022:417) om betyg och provning.²

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Persson, utredare.

I handläggningen av ärendet har utredare Ann Goliath-Pillóla (föredragande) och utredare Åsa Pleiner.

¹ Skolinspektionen (2024). Likvärdig bedömning och betygssättning. Regeringsuppdrag om huvudmäns och skolors arbete med likvärdiga bedömningar och betyg 2021–2024.

² Skolverket (2022). Betyg och provning – kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning. Stockholm: Skolverket.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 13 och 14 maj 2025. Intervju med rektor genomfördes digitalt den 15 maj 2025. Besöket genomfördes av utredarna Ann Goliath-Pillóla och Åsa Pleiner samt enhetschef Malin Jern. Rälsen AB åk 4–9 är en fristående skola belägen i Sollentuna kommun med huvudman Rälsen AB. Skolan är en grundskola med elever i årskurs 4–9. Vid granskningstillfället går 142 elever på skolan.